ผลการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ของจังหวัดน่าน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานให้ “ชมพูภูคา” เป็นดอกไม้สัญลักษณ์ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

คำนำ

จังหวัดน่านได้ดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จังหวัดน่านได้บรูณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และสถานบันการศึกษา เพื่อร่วมขับเคลื่อนงาน อพ.สธ. ตามแผนปฏิบัติงาน อพ.สธ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ภายใต้กรอบตามแผนแม่บท อพ.สธ.ระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 – 30 กันยายน พ.ศ. 2564) จำนวน 23 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,544,250 บาท เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทั้ง 3 ฐาน ได้แก่ ฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ฐานทรัพยากรชีวภาพ และฐานทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา รวมทั้งดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และฐานทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 50 แห่ง และสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 14 แห่ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ขึ้น เพื่อนำเสนอผลการขับเคลื่อนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ภาคเอกชน สถานบันการศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจเกี่ยวกับงาน อพ.สธ. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและต่อยอดการดำเนินโครงการ อพ.สธ. ต่อไป

จังหวัดน่าน
มกราคม 2564

สารบัญ

หน้า

1. ความเป็นมา **1**

2. การขับเคลื่อน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน **4**

2.1 ประวัติการดำเนินโครงการ 4

2.2 กรอบแนวทางในอดีต 5

2.3 ผลการดำเนินการที่ผ่านมา 6

3. การขับเคลื่อน อพ.สธ. จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 **8**

3.1 กรอบทิศทางการดำเนินการในปี 2563 8

3.2 กลไกในการขับเคลื่อน 9

3.3 ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น 10

4. การขับเคลื่อน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน ก้าวต่อไป **44**

ภาคผนวก **57**

- สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ของจังหวัดน่าน 58
- สมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น ของจังหวัดน่าน 62

1. ความเป็นมา

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงสืบสานพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดดังในปี พ.ศ. 2503 ทรงอนุรักษ์ต้นยางนา ในปี พ.ศ. 2504 ทรงนำพรรณไม้จากภูมิภาคต่างๆ มาปลูกไว้ในสวนจิตรลดา เพื่อเป็นแหล่งศึกษา และทรงมีโครงการพระราชดำริที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร พัฒนาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์และพัฒนาดิน การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ทรงสืบสานพระราชปณิธานต่อ โดยมีพระราชดำริกับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง ให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ โดยพระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการ เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารพืชพรรณขึ้น ในปี พ.ศ. 2536 - 2549 โดยรับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และเป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับเลขาธิการพระราชวัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 สำนักงานพระราชวังดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ และให้ อพ.สธ. ดำเนินการแยกส่วนอย่างชัดเจนจากโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ซึ่งในปัจจุบันนี้ อพ.สธ. เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเป็นองค์ประธาน

การดำเนินงาน อพ.สธ. ดำเนินงานโดยอยู่ภายใต้แผนแม่บทซึ่งเป็นระยะ ๆ ละห้าปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา จนถึงแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 – 30 กันยายน พ.ศ. 2564) โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ดังนี้

วิสัยทัศน์

“พัฒนาบุคลากร อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมพืชและทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์แก่มหาชนชาวไทย”

พันธกิจ

1. ให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากร ทั้ง 3 ฐาน (ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา) ของประเทศไทย

2. ให้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดผลประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย

3. ให้มีระบบข้อมูลทรัพยากรทั้ง 3 ฐาน เพื่อให้เชื่อมต่อและสื่อถึงกันได้ทั่วประเทศ

เป้าหมาย

1. เน้นและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานวิชาการในทุกด้านเป็นหลัก โดยเฉพาะการดำเนินงานศึกษาทดลองวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรต่างๆ ที่ส่งผลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย

2. ให้ความสำคัญกับการพัฒนารวบรวมข้อมูลสารสนเทศในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชให้เป็นมาตรฐานสากลและเกิดประโยชน์สูงสุด

3. เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเรียนรู้ทรัพยากรและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้ง 3 ฐาน ควบคู่ไปกับการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในด้านกระบวนการวางแผน การประสาน

ดำเนินงาน การจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาะการยืนยันเพื่อรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจากสำนักงบประมาณและแหล่งทุนต่างๆ และการติดตามผลการดำเนินงาน

4. ให้การดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2564) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

5. กรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บท 3 กรอบ 8 กิจกรรม คือ กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ และกรอบการสร้างจิตสำนึก ดังนี้

F: Frame (กรอบการดำเนินงาน)	A: Activity (กิจกรรม)	สัญลักษณ์
F1 กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร	A1 กิจกรรมปกปักทรัพยากร	F1A1
	A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร	F1A2
	A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร	F1A3
F2 กรอบการใช้ประโยชน์	A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร	F2A4
	A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร	F2A5
	A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร	F2A6
F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก	A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร	F3A7
	A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร	F3A8

2. การขับเคลื่อน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน

2.1 ประวัติการดำเนินโครงการ

จังหวัดน่านได้ดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการดำเนินงาน อพ.สธ. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ในช่วงของแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่สี่โดยจัดอยู่ในกลุ่มที่ 8 กลุ่มจังหวัดที่ร่วมสนองพระราชดำริ (G8)

การเข้าร่วมสนอง
พระราชดำริ ของจังหวัดน่าน

2.2 กรอบแนวทางในอดีต

ในการดำเนินงาน อพ.สธ. ที่ผ่านมา จังหวัดน่านได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนงาน อพ.สธ. โดยได้จัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. - จังหวัดน่าน ในระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนแม่บท อพ.สธ. ซึ่งปัจจุบันเป็นการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่หก (ตุลาคม พ.ศ. 2559 – กันยายน 2564) ภายใต้ 3 กรอบการดำเนินงาน ดังนี้

กรอบการดำเนินงาน อพ.สธ.

- **กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร**

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและด้านการบริหารจัดการด้านปกปักพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

- **กรอบการใช้ประโยชน์**

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ.

- **กรอบการสร้างจิตสำนึก**

เพื่อให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ให้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนชาวไทย

2.3 ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในห้วงเวลาที่ผ่านจังหวัดน่านได้บูรณาการร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการดำเนินงาน อพ.สธ. โดยมีผลการดำเนินการ โดยสรุปดังนี้

- **การปกปักรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติ (ป่าดั้งเดิม)**

โดยการจัดทำขอบเขตพื้นที่ปกปัก และสำรวจจัดทำรหัสประจำต้นไม้, ค่าพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูล เช่น ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน พื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่อำเภอเชียงกลาง และบริเวณพื้นที่ของกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 324 เป็นต้น รวมทั้งทำการฝึกอบรมอาสาสมัครปกปักรักษาทรัพยากรป่าไม้

- **การสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร**

โดยทำการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรกายภาพและชีวภาพ ในพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการพัฒนา ในพื้นที่รัศมี 50 กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เช่น วิทยาลัยเทคนิคน่าน องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ เป็นต้น

- **การปลูกรักษาพันธุกรรมพืช**

จัดทำโครงการรวมใจรักภักดิ์ปลูกมเหสักข์ สักยามินทร์ โดยการบำรุงดูแลรักษาต้นมเหสักข์ สักยามมินทร์ จำนวน 2,200 ต้น

ที่ปลูกบริเวณอ่างห้วยล้อ และป่าสุสานบ้านส้อ ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

- **การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช ของจังหวัดน่าน**
  จังหวัดน่านได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช ระดับจังหวัด เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลพันธุกรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรทั้ง 3 ฐาน ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของหน่วยงานต่างๆ ภายในจังหวัด

- **การสร้างจิตสำนึก**
  โดยการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และฐานทรัพยากรท้องถิ่น ปัจจุบันมีสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 50 แห่ง และสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 14 แห่ง

  สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

  - ได้รับพระราชทานป้ายงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 10 แห่ง
  - ได้รับพระราชทานเกียรติบัตร ขั้นที่ 1 จำนวน 1 แห่ง

  สมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น

  - ได้รับพระราชทานป้ายงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 1 แห่ง

ทั้งนี้ จังหวัดน่านได้จัดทำโครงการปลูกปีละต้น ปีละพันธุ์ จังหวัดน่าน โดยให้หน่วยงานต่างๆ ทำการปลูกต้นไม้ประเภทพันธุ์ไม้ท้องถิ่น พันธุ์ไม้หายาก หรือต้นไม้ประจำจังหวัด ซึ่งในการปลูกต้นไม้จะต้องปลูกประจำทุกๆ ปี และปีละพันธุ์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ให้เกิดความหลากหลาย และความต่อเนื่อง ยั่งยืน โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการดังกล่าว 30 หน่วยงาน มีพันธุ์พืชที่ปลูก จำนวน 43 พันธุ์ (เช่น ต้นรวงผึ้ง ราชพฤกษ์ และยางนา เป็นต้น) จำนวน 3,839 ต้น

3. การขับเคลื่อน อพ.สธ. จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.1 กรอบทิศทางการดำเนินการในปี 2563

การดำเนินงาน อพ.สธ. ในปี 2563 จังหวัดน่านได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน ที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (ตุลาคม พ.ศ. 2559 – กันยายน พ.ศ. 2564) ของจังหวัดน่านซึ่งแผนแม่บทดังกล่าว ได้จัดทำขึ้นสอดคล้องกับแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หกของ อพ.สธ. ที่กำหนดกรอบการดำเนินงานไว้ 3 กรอบ และ 8 กิจกรรม ซึ่งแผนปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 อพ.สธ. ของจังหวัดน่านมีจำนวน 26 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,881,850 บาท โดยแบ่งตามกรอบการดำเนินงานและกิจกรรม ดังนี้

กรอบการดำเนินงาน	กิจกรรม	สัญลักษณ์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
F1 กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร	A3 ปลูกรักษาทรัพยากร	F1A3	6	82,200
F2 กรอบการใช้ประโยชน์	A4 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์	F2A4	8	30,000
	A5 ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร	F2A5	3	-
	A6 วางแผนพัฒนาทรัพยากร	F2A6	1	-
F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก	A8 สนับสนุนอนุรักษ์ทรัพยากร	F3A8	8	2,769,650
รวม			**26**	**2,881,850**

3.2 กลไกในการขับเคลื่อน

ในการดำเนินงาน อพ.สธ. ปี 2563 จังหวัดน่านได้ใช้กลไกในการขับเคลื่อนด้านงาน อพ.สธ. ในรูปแบบของคณะกรรมการ/คณะทำงาน ดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน เป็นประธานกรรมการ ตามประกาศ ที่ อพ.สธ. 132/ 2559

3.2.2 คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จังหวัดน่าน โดยมีองค์ประกอบ จำนวน 4 คณะ ดังนี้

(1) คณะทำงานจัดทำแผนแม่บท โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด (ที่กำกับดูแลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เป็นประธานคณะทำงาน

(2) คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการเรียนรู้ทรัพยากร โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน

(3) คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการใช้ประโยชน์ โดยมีเกษตรจังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน

(4) คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการสร้างจิตสำนึก ประกอบด้วย

(4.1) คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีท้องถิ่นจังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน

(4.2) คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมีศึกษาธิการจังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน

3.2.3 คณะอนุกรรมการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน โดยมีองค์ประกอบ จำนวน 3 คณะ ดังนี้

(1) คณะอนุกรรมการศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช ระดับจังหวัด โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดน่านที่ได้รับหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ

(2) คณะอนุกรรมการกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและกิจกรรมพิเศษ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดน่านที่ได้รับหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ

(3) คณะอนุกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอ เป็นประธานอนุกรรมการ

3.3 ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

จังหวัดน่านได้ดำเนินงาน อพ.สธ. ตามแผนปฏิบัติงาน อพ.สธ. ปี 2563 ของจังหวัดน่าน แต่เนื่องด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงไม่สามารถดำเนินการจัดประชุมวิชาการ สัมมนา และศึกษาดูงานได้ โดยมีผลการดำเนินงาน โดยสรุป ดังนี้

3.3.1 กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

ได้ดำเนินการปลูกรักษาพันธุกรรมพืช โดยทำการสำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ ในอุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน จำนวน 3 ชนิด (1,600 กล้า) ได้แก่

(1) ต้นเมเปิ้ล จำนวน 1,000 กล้า

(2) ต้นสัตฤษี จำนวน 100 กล้า

(3) ต้นหวายหอม จำนวน 500 กล้า

และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้พื้นเมือง เช่น เอื้องกุหลาบ เอื้องจำปา เอื้องหวายตะมอย เอื้องช้างน้าว และเอื้องกะเรกะร่อน เป็นต้น ซึ่งได้ต้นอ่อนจากการเพาะเลี้ยง จำนวน 5,000 ต้น โดยได้จัดกิจกรรมเพื่อคืนกล้วยไม้ดังกล่าวกลับสู่ธรรมชาติ ณ ดงเชื้อบ้าน (ศาลเจ้าพ่อพญาหัวเหล็ก) บ้านส้อ ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน และวัดป่านันทบุรีญาณสังวราราม

3.3.2 กรอบการใช้ประโยชน์

(1) จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้ง 3 ฐาน เช่น

(1.1) ฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชีววิถี ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

(1.2) ฐานข้อมูลพันธุ์ไผ่ (ไผ่ท้องถิ่น ไผ่ประดับ ไผ่เศรษฐกิจ ไผ่ใช้ลำไม้และไผ่เพื่อบริโภคหน่อ) จำนวน 40 ชนิด พันธุ์หญ้าแฝก 10 สายพันธุ์ สัตว์หายาก 6 สายพันธุ์

(1.3) ฐานข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา การใช้สมุนไพร 3 ชนิด ได้แก่ ใบหมี่ ผักเชียงดา และเหงือกปลาหมอ

(2) ให้การสนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้กับเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน 1,600,000 กล้า และแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน 52,000 กิโลกรัม เพื่อให้เกษตรกรนำไปปลูกเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

(3) ทำการศึกษาวิจัยรสชาติของมะแขว่น เพื่อพัฒนาให้สามารถขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืช (GI)

3.3.3 กรอบสร้างจิตสำนึก

(1) งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในปี 2563 มีสถาบันการศึกษาได้รับการตอบรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 3 แห่ง ทำให้ในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 50 แห่ง

- ได้รับป้ายพระราชทาน จำนวน 10 แห่ง
- ได้รับเกียรติบัตร ขั้นที่ 1 ซึ่งเป็นเกียรติบัตรขั้นต้น เกียรติบัตรแห่งความมุ่งมั่น อนุรักษ์ สรรพสิ่งสรรพชีวิต ด้วยจิตสำนึกของครูและเยาวชน จำนวน 1 แห่ง

(2) งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ในปี 2563 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการตอบรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 2 แห่ง ทำให้ในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 14 แห่ง

- ได้รับป้ายพระราชทาน จำนวน 1 แห่ง

โดยมีผลการดำเนินในแต่ละโครงการ แบ่งตามกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

1. โครงการขยายพันธุ์ต้นเมเปิ้ล

งบประมาณ - บาท

โดย อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
3. เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์คืนสู่พื้นที่ป่าธรรมชาติ

ต้นเมเปิ้ล

- เป็นไม้ต้นผลัดใบ สูง 15 - 25 เมตร
- ใบอ่อนสีแดงเว้าเป็น 5 แฉก เมื่อใบแก่จะเหลือเพียง 3 แฉก
- พบในป่าดิบ ใกล้ลำธาร ที่ระดับความสูง 1,100 - 1,600 เมตร

ผลการดำเนินงาน

สำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายาก และใกล้สูญพันธุ์ **(ต้นเมเปิ้ล)** ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (พื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน 156,187 ไร่) **จำนวน 1,000 กล้า**

จัดแสดงและให้ความรู้เกี่ยวกับพืชป่าหายาก
ในการตรวจเยี่ยมของนายพลากร สุวรรณรัฐ
องคมนตรี เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562
ณ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ (บ้านหนองห้า)

2. โครงการขยายพันธุ์ต้นสัตฤษี

งบประมาณ - บาท

โดย อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
3. เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์คืนสู่พื้นที่ป่าธรรมชาติ

ต้นสัตฤษี
(ชื่อท้องถิ่น ฮุ้งตีนดอย)

-เป็นไม้ล้มลุก มีหัวใต้ดิน สูงได้ถึง 1 เมตร ใบเป็นใบเดี่ยว

- พบตั้งแต่ตอนกลางและตะวันออกของทวีปเอเชีย ในประเทศไทยพบทางภาคเหนือ บริเวณป่าดิบเขาที่ระดับความสูง 1,000 - 1,800 เมตร

ผลการดำเนินงาน

สำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ **(ต้นสัตฤษี)** ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (พื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน 156,187 ไร่)

จำนวน 100 กล้า

3. โครงการขยายพันธุ์ต้นหวายหอม

งบประมาณ - บาท

โดย อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
3. เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์คืนสู่พื้นที่ป่าธรรมชาติ

ต้นหวายหอม

เป็นหวายขนาดเล็กขึ้นเป็นกอ กาบหุ้มลำมีสีเขียวเข้มเมื่อสด และมีสีน้ำตาลเมื่อแห้ง มีหนามรูปเล็บเหยี่ยวปลายสีดำ โคนหนามเป็นปุ่มนูนกลม

ปัจจุบันพบบริเวณป่าดอยจี๋ ในป่าดงดิบระดับความสูง 1,200-1,750 เมตร ท้องที่บ้านสะเกิน ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน เขตอุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน

ผลการดำเนินงาน

สำรวจและเก็บข้อมูลพันธุกรรมพืชป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ **(ต้นหวายหอม)** ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์(พื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน 156,187 ไร่) **จำนวน 500 กล้า**

4. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม กิจกรรมขับเคลื่อนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน (กิจกรรมการขยายพันธุ์และอนุรักษ์กล้วยไม้พื้นเมืองในจังหวัดน่าน)

งบประมาณ 82,200 บาท

โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณต้นกล้วยไม้ โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
3. เพื่อปลูกจิตสำนึกและรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรู้จักใช้ประโยชน์จากกล้วยไม้พื้นเมืองอย่างยั่งยืน
4. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์กล้วยไม้พื้นเมือง รวมถึงการปลูกการบำรุงรักษากล้วยไม้

ผลการดำเนินงาน

1. ได้ต้นอ่อนกล้วยไม้พื้นเมืองที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ **จำนวน 5,000 ต้น** เช่น เอื้องกุหลาบ เอื้องจำปา เอื้องหวายตะมอย เอื้องช้างน้าว และเอื้องกะเรกะร่อน เป็นต้น
2. เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการขยายพันธุ์กล้วยไม้โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ตลอดจนการปลูกและการบำรุงรักษาต้นกล้วยไม้ภายในโรงเรือน
3. เป็นแหล่งอนุรักษ์และรวบรวมกล้วยไม้พื้นเมืองภายในจังหวัดน่าน

การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

กิจกรรมคืนชีวิตกล้วยไม้พื้นเมืองสู่ไพรพฤกษ์ ณ ดงเชื้อบ้าน
(ศาลเจ้าพ่อพญาหัวเหล็ก) บ้านส้อ ต.เปือ อ.เชียงกลาง จ.น่าน

กิจกรรมคืนชีวิตกล้วยไม้พื้นเมืองสู่ไพรพฤกษ์
ณ วัดป่านันทบุรีญาณสังวราราม
ต.ผาสิงห์ อ.เมืองน่าน จ.น่าน

กิจกรรมจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์
การขยายพันธุ์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้พื้นเมือง
ในงานเปิดศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)
ณ มทร. ล้านนา น่าน

5. ปลูกรักษาพืชสมุนไพร พืชหายาก หรือใกล้สูญพันธุ์

งบประมาณ 20,000 บาท

โดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่ออนุรักษ์พืชสมุนไพร พืชหายาก หรือใกล้สูญพันธุ์
3. เพื่อการขยายพันธุ์และกระจายพันธุ์พืชสู่ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำโรงเรือนเพาะชำพันธุ์ไม้ อนุบาล และขยายพันธุ์พืช
2. ปลูกและดูแลรักษา เพื่ออนุรักษ์พืชสมุนไพร พืชหายาก ได้แก่ ต๋าว ส้มเขียวหวาน (ส้มสีทองน่าน) มะไฟจีน

6. โครงการรวบรวมพันธุ์ทรัพยากรของจังหวัดน่าน

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร 3 ฐานของจังหวัดน่าน

ผลการดำเนินงาน

1. รวบรวมพันธุ์ไผ่ จำนวน 40 ชนิด ในพื้นที่ 10 ไร่ บริเวณศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
2. รวบรวมเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์ผักพื้นบ้านและสมุนไพร จำนวน 105 ชนิด พื้นที่ 6 ไร่ บริเวณศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
3. รวบรวมพันธุ์พืชหายาก และปลูกรักษาในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินน่าน จำนวน 53 ชนิด 80 ต้น
4. รวบรวมข้อมูลสัตว์หายาก จำนวน 4 ชนิด ได้แก่
   - ไก่ลัวะ
   - ไก่ตั้ง
   - ควายสายพันธุ์น้ำว้า
   - โคแดงเมืองน่าน

ไก่ลัวะ

ไก่ตั้ง

ควายสายพันธุ์

โคแดงเมือง

กรอบการใช้ประโยชน์

7. ศึกษาการใช้ประโยชน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากฐานทรัพยากร ทั้ง ๓ ฐาน

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อจัดทำข้อมูลการใช้ประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรทั้ง ๓ ฐาน

ผลการดำเนินงาน

1.จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากไผ่

2.จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร

แบบจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชท้องถิ่น

๑.**ชื่อพืช/ชื่อสามัญ** ไผ่รวกดำ(น่าน)

๒. **ชื่อวิทยาศาสตร์** *Thyrsostachys oliveri Gamble*

๓. **ชื่อเรียกในท้องถิ่น** ไผ่ซวก,ไผ่รวก , ไผ่รวกใหญ่

๔. **ชนิดพืช** ไผ่

๕. **ลักษณะประจำพันธุ์/ลักษณะทางพฤกษศาสตร์(ต้น/ใบ/ดอก/ผล)** ลำต้นมีสีเขียว ผิวเป็นมันเรียบ ปล้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕-๘ ซ.ม. ยาว ๒๓ – ๓๐ ซ.ม. ลำสูง ๓๐ -๑๕ ม. ลักษณะคล้ายไผ่รวกมากต่างกันที่ขนาดลำและความยาวปล้อง ซึ่งไผ่และยาวกว่า กาบหุ้มหักอยู่ที่ต้นตั้งแต่โคนถึงปลาย การแตกกิ่งมักจะแตกบริเวณส่วนปลายของลำ ลำขึ้นตรงเป็นกอแน่นทำให้ดูสวยงาม

๖. **ถิ่นกำเนิด** พบทางภาคเหนือของไทย

๗. **แหล่งพันธุ์** จังหวัดน่าน

๘. **การปลูก/ดูแลรักษา** เป็นไผ่ชนิดไร้ลำไม้ที่ปลูกเป็นการค้ามากในพื้นที่จังหวัดน่าน ระยะปลูกที่เหมาะสมประมาณ ๓.๕ X ๓.๕ ม. การปลูกโดยใช้เหง้าที่แยกจากกอไผ่ หรือต้นพันธุ์จากเหง้าขนาดเล็กชำถุง

๙. **การจดทะเบียนเป็นสินค้า GI (สินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแหล่งภูมิศาสตร์)** –

๑๐. **การใช้ประโยชน์** เป็นไม้ค้ำยัน งานก่อสร้าง เป็นหลักเลี้ยงหอยแมลงภู่ในทะเล เครื่องจักสาน ปันโตหน่อรับประทานได้

๑๑.**เอกสารอ้างอิง** เกษร สุนทรเสรี ไผ่ไม้ยืนหัตถรรย์ พิมพ์ครั้งที่ ๓ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๔๙

ประเสริฐ แก้วอินัง เอกสารประกอบการฝึกอาชีพหลักสูตรการปลูกไผ่รวกเพื่อการค้า ๔ น.

๑๒. **ภาพประกอบ**

การจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากไผ่

จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชีววิถี ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอภูเพียง

8. โครงการแปลงรวบรวมพันธุ์ไผ่

งบประมาณ 20,000 บาท

โดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านไผ่
3. เพื่อการขยายพันธุ์และกระจายพันธุ์พืชสู่ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

1. ดำเนินการรวบรวมพันธุ์ไผ่ (ไผ่ท้องถิ่น ไผ่ประดับ ไผ่เศรษฐกิจ ไผ่ใช้ลำไม้ และไผ่เพื่อบริโภคหน่อ) จำนวน 40 ชนิด ในพื้นที่ 10 ไร่ โดยปลูกร่วมกับไม้ป่ายืนต้นในบริเวณศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
2. ได้มีการพัฒนาเป็นแปลงเรียนรู้ด้านไผ่ โดยมีการจัดฝึกอบรมและสาธิตในเรื่องการปลูกไผ่เศรษฐกิจ การขยายพันธุ์ไผ่ และมีการเพาะพันธุ์ ขยายพันธุ์ ไผ่บริโภคหน่อและไผ่ใช้ลำไม้สำหรับสนับสนุนเกษตรกรที่สนใจเพื่อนำไปปลูกและกระจายพันธุ์

9. โครงการแปลงรวบรวมเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์ผักพื้นบ้านและสมุนไพร

งบประมาณ 20,000 บาท

โดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อการขยายพันธุ์และกระจายพันธุ์พืชสู่ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการจัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์/แปลงขยายพันธุ์สมุนไพร จำนวน 105 ชนิด พื้นที่ 6 ไร่ เพื่อสนับสนุน แก่หน่วยงาน องค์กร เกษตรกรที่สนใจนำไปปลูกเพื่อกระจายพันธุ์

10. โครงการเก็บรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

งบประมาณ 30,000 บาท

โดย สถานีพัฒนาที่ดินน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่ออนุรักษ์พืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และดำเนินงานเป็นธนาคารพืชพรรณ
3. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ผลการดำเนินงาน

ได้มีการจัดทำแปลงสาธิต การขยายพันธุ์หญ้าแฝกลุ่ม แฝกดอน และการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกภายในสถานีพัฒนาที่ดินน่าน, สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้แก่เกษตรกร, หน่วยงานภาครัฐ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน 1,600,000 กล้า ต่อปี เท่ากับ 4,000 ไร่ พื้นที่ครอบคลุมทั้ง 15 อำเภอ ในจังหวัดน่าน

พันธุ์กล้าหญ้าแฝกลุ่ม – แฝกดอน

สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้เกษตรกรและภาครัฐ

11. โครงการเก็บรวบรวมพันธุ์พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

งบประมาณ - บาท

โดย สถานีพัฒนาที่ดินน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่ออนุรักษ์พืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และดำเนินงานเป็นธนาคารพืชพรรณ
3. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการผลิตการใช้พืชปุ๋ยสดไว้ภายในสถานีพัฒนาที่ดินน่าน และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) แก่เกษตรกรที่สนใจนำไปปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 52,000 กิโลกรัม ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อมาขายให้กับสถานีพัฒนาที่ดินในปีถัดไป

ลำดับ	อำเภอ	ปอเทือง (กก.)		
		เป้าหมาย (แจกจ่าย)		
		เป้าหมาย (กก.)	ไร่	ราย
1	เฉลิมพระเกียรติ	1,000	200	40
2	ทุ่งช้าง	2,000	400	80
3	บ่อเกลือ	2,000	400	80
4	เชียงกลาง	4,000	800	160
5	สองแคว	2,000	400	80
6	ปัว	5,000	1000	200
7	แม่จริม	2,000	400	80
8	สันติสุข	2,000	400	80
9	ท่าวังผา	4,500	900	180
10	นาน้อย	5,000	1000	200
11	นาหมื่น	2,500	500	100
12	ภูเพียง	4,500	900	180
13	บ้านหลวง	1,500	300	60
14	เมือง	5,000	1000	200
15	เวียงสา	6,000	1200	240
16	สพด.น่าน	3,000	600	120
รวม		52,000.00	10,400.00	2,080.00

12. โครงการแปลงรวบรวมพืชสมุนไพรปราบศัตรูพืช

งบประมาณ - บาท

โดย สถานีพัฒนาที่ดินน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่ออนุรักษ์พืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และดำเนินงานเป็นธนาคารพืชพรรณ
3. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ผลการดำเนินงาน

จัดทำแปลงอนุรักษ์พืชสมุนไพรปราบศัตรูพืช เช่น ตะไคร้หอม สะเดา และขี้เหล็ก เป็นต้น ในสถานีพัฒนาที่ดินน่าน พื้นที่จำนวน 61 ไร่

13. โครงการแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมพืชหายาก/พืชท้องถิ่น

งบประมาณ - บาท

โดย สถานีพัฒนาที่ดินน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่ออนุรักษ์พืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และดำเนินงานเป็นธนาคารพืชพรรณ
3. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ผลการดำเนินงาน

จัดทำแปลงอนุรักษ์พันธุ์พืชหายาก/พืชท้องถิ่น เช่น มะหาด เหียง และเจตมูลเพลิงขาว เป็นต้น ภายในสถานีพัฒนาที่ดินน่าน จำนวน 5 ไร่

14. โครงการศึกษาวิจัยรสชาติของมะแขว่น เพื่อพัฒนาให้สามารถขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืช (GI)

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. ศึกษาวิจัยรสชาติของมะแขว่น เพื่อพัฒนาให้สามารถขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืช (GI)

ผลการดำเนินงาน

ผลศึกษาวิจัยรสชาติของมะแขว่น เพื่อพัฒนาให้สามารถขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืช (GI) โดยการรวบรวมศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แต่เนื่องจากข้อมูลที่มีไม่สามารถชี้ชัดถึงความแตกต่างของมะแขว่นของจังหวัดน่านกับจังหวัดอื่นๆ ต้องให้มีการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งอยู่ระหว่างการของบประมาณสนับสนุน

15. โครงการความร่วมมือในการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการปลูกชาในพื้นที่โครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการปลูกชาอัสสัมแก่เกษตรกร ในพื้นที่โครงการตามพระราชดำริฯ ให้สามารถผลิตชาคุณภาพ มีการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาอัสสัมให้เกิดความยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

1. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิต การศึกษาดูงาน และจัดทำแปลงสาธิต
2. พัฒนาคุณภาพการเพิ่มคุณภาพโดยการตัดแต่งกิ่งชา การใช้ปุ๋ยอินทรีย์
3. มีผู้ปลูกชาได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 13 ราย รวม 13 แปลง
4. ส่งเสริมการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ได้พัฒนาการแปรรูปเพื่อจำหน่าย 2 ชนิด ได้แก่ ชาดำ และชาเขียว ซึ่งทั้ง 2 ผลิตภัณฑ์ได้รับเครื่องหมายรับรองจาก อย. เป็นที่เรียบร้อย

ผลิตภัณฑ์แปรรูปชา
ที่ได้รับการรับรอง จาก อย.

16. โครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรทั้ง 3 ฐาน ที่ได้จากการสำรวจ รวบรวม

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรของจังหวัดน่าน จำนวน 3 ฐาน

ผลการดำเนินงาน

จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรทั้ง 3 ฐาน ที่ได้จากการสำรวจ รวบรวม และรวบรวมไว้ในรูปแบบของไฟล์ Excel

- ฐานข้อมูลกายภาพ (ไม่มี)

- ฐานข้อมูลชีวภาพ พันธุ์ไผ่ จำนวน 40 สายพันธุ์ สายพันธุ์สัตว์หายาก 6 สายพันธุ์ และสายพันธุ์แฝก 10 สายพันธุ์

- ฐานข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา การใช้สมุนไพร 3 ชนิด ได้แก่ ใบหมี่ ผักเชียงดา และเหงือกปลาหมอ

เอกสารแนบ ๔

แบบจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชท้องถิ่น

๑. **ชื่อพืช/ชื่อสามัญ** ไม่ระบุคำบำนำ

๒. **ชื่อวิทยาศาสตร์** *Thyrsostachys oliveri Gamble*

๓. **ชื่อเรียกในท้องถิ่น** ไม้ซาง,ไม้ระกา , ไม้ระกาใหญ่

๔. **ชนิดพืช** ไผ่

๕. **ลักษณะประจำพันธุ์/ลักษณะทางพฤกษศาสตร์(ต้น/ใบ/ดอก/ผล)** ลำต้นมีสีเขียว ผิวเป็นมันเรียบ ปล้องมีขนาดเส้นรอบศูนย์กลาง ๕-๘ ซ.ม. ยาว ๒๐ – ๓๐ ซ.ม. ลำอ่อน ๓๐ -๑๕ ม. ลักษณะคล้ายไม่ระกามากต่างกันที่ขนาดลำและความยาวปล้อง ซึ่งไผ่ลองยาวกว่า การปลูกเพื่อดูที่ดั้งเดิมแต่โคนมีรอปลาย การแตกกิ่งมักจะแตกบริเวณส่วนปลายของลำ สำหรับตรงเป็นกอแน่นทำให้ดูสวยงาม

๖. **ถิ่นกำเนิด** พบภาคเหนือของไทย

๗. **แหล่งพันธุ์** จังหวัดน่าน

๘. **การปลูก/ดูแลรักษา** เป็นไผ่ชนิดให้ลำไม่ที่ปลูกเป็นการค้ามากในพื้นที่จังหวัดน่าน ระยะปลูกที่เหมาะสมประมาณ ๑.๕ X ๑.๕ ม. การปลูกโดยใช้เหง้าที่แยกจากกอไม่ หรือต้นพันธุ์จากเหง้าขนาดเล็กจำนวน

๙. **การจดทะเบียนเป็นสินค้า GI (สินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแหล่งภูมิศาสตร์)** –

๑๐. **การใช้ประโยชน์** เป็นไม้ที่ค้าขาย งานก่อสร้าง เป็นพลังเลี้ยงหลอดแสงดูในทะเล เครื่องจักสาน ปันโตหน่อรับประทานได้

๑๑.**เอกสารอ้างอิง** เกษร สุขทวงศ์ ไม้ไม้มหัศจรรย์ พิมพ์ครั้งที่ ๓ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๔๔

ประเสริฐ แก้วสิงนัง เอกสารประกอบการฝึกอาชีพหลักสูตรการปลูกไม้ระกาเพื่อการค้า ๔ น.

๑๒. ภาพประกอบ

ลำดับที่	(ก) ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์	(ข) จำนวน (ต้น)	(ค) พิกัดแปลง	(ง) ลักษณะพืช	(จ) ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	(ฉ) ข้อมูลที่บ่งบอกแปลง
๑	โสมแคปิรา ชื่อวิทยาศาสตร์ Sesbania rostrata Brem. And Oberm ชื่อวงศ์ Leguminosae ชื่ออื่นๆ/อื่นๆ โสม โสมไทย โสมไทยแดง อักสระแดง		Latitude E Longitude N	ลักษณะ : เป็นไม้ล้มลุก เป็นพุ่มขนาดกลาง ลำต้นสูงประมาณครึ่งเมตรไม่มีแก่น สูงประมาณ ๑๐๐ - ๒๐๐ ซม. มีกิ่งก้านต่างๆ ใบเล็กสีเขียวเข้มเป็นแผงตามหลังใบ ก้านใบยาวประมาณ ๑ ซม. ดอกมีสีเหลืองเข้มออกเป็นช่อ ๆ ตามซอกใบ ๒-๓ ดอก ดอกมีกลีบดอกสีเหลือง ๕ กลีบ ผลเป็นฝัก มีลักษณะโค้งคล้ายรูปเคียว	ประโยชน์ : ใช้ลดปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการปลูกพืช ช่วยเพิ่มธาตุไนโตรเจนในดิน ปรับปรุงโครงสร้างของดิน และช่วยให้ดินร่วนซุย ป้องกันการชะล้างหน้าดิน ช่วยรักษาความชื้นในดิน และลดการใช้ยาฆ่าแมลงและยาฆ่าหญ้า ดิน และพืชข้างๆ	พุดดิ้งใหม่ พุดดิ้งแม่ลอง กลุ่มดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ
๒	ปอเทือง ชื่อวิทยาศาสตร์ Crotalaria Juncea L. ชื่อวงศ์ Fabaceae ชื่ออื่นๆ/อื่นๆ ถั่วซุง เทียะ นิลลา แดงโกงกง ลิ้นปู่ย่า พองหิน ฉิ่งฉิ่ง ปอเทืองโคก		Latitude E Longitude N	ลักษณะ : พืชล้มลุกอยู่ตรง ลำต้นตั้งตรง แตกกิ่งก้านสาขามาก สูง ๑.๕ - ๓ เมตร ใบเดี่ยว รูปขอบขนานแกมรี ดอกออกเป็นช่อที่ปลายยอดหรือปลายกิ่งก้าน ดอกย่อย ๑ - ๒๐ ดอก สีเหลือง รูปดอกถั่ว ผลเป็นฝัก รูปขอบขนาน ยาว ๓ - ๖ ซม. กว้าง ๑ - ๒ ซม. แต่ละฝักประกอบ ๑ เมล็ด	ประโยชน์ : ใช้ปลูกเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด ปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้นในระยะยาว ให้ปุ๋ยอินทรียวัตถุแก่ดิน ปรับค่าปริมาณน้ำในดิน ยับยั้งการงอกของเมล็ดวัชพืช ด้วยการสร้างสารพิษบางชนิดขึ้นมาได้ และจับไนโตรเจนจากบรรยากาศมาสะสมในดินได้ ปุ๋ยที่ได้จากปอเทืองสามารถใช้เป็นปุ๋ยคอกได้ ด้วยการนำปอเทืองมาหมักกับมูลสัตว์ ปอเทืองสามารถนำไปเลี้ยงสัตว์ได้ ทั้งในรูปของการตัดสดและแห้ง ทำให้ได้อาหารสัตว์ที่มีคุณภาพดี ทั้งโปรตีนและพลังงาน ใบปอเทืองมีโปรตีนสูงถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์	พุดดิ้งใหม่ พุดดิ้งแม่ลอง กลุ่มดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ ดินตะวินดีดีดีดีมากที่สุด ๆ

17. โครงการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (ชีวภาพ กายภาพ ภูมิปัญญา)

งบประมาณ - บาท

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อให้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดประโยชน์ถึงประชาชนตลอดจนให้มีการจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืช
3. เพื่อให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืช
4. เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในตำบล

ผลการดำเนินงาน

1. ได้ทะเบียนพรรณไม้ จำนวน 90 รายการ ,พรรณสัตว์ จำนวน 20 รายการ และพรรณชีวภาพ จำนวน 10 รายการ
2. ได้ทะเบียนพรรณไม้แห้ง จำนวน 30 รายการ
3. เกิดการร่วมคิดร่วมปฏิบัติที่นำผลประโยชน์มาถึงประชาชน ตลอดจนมีการจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืช
4. เกิดความเข้าใจและทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในตำบล

การสำรวจ เก็บข้อมูลของนักเรียน เยาวชน และปราชญ์ชาวบ้าน ที่เข้าร่วมโครงการ

ตัวอย่างทรัพยากรที่ได้จากการสำรวจ

การจัดทำทะเบียน
พรรณไม้แห้ง

18. โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พืชสมุนไพร)

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าจากสมุนไพร

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และสำรวจชนิดของสมุนไพร เพื่อนำมาแปรรูป เช่น ขมิ้น ไพล ซึ่งปัจจุบันกลุ่มดำเนินการปลูกสุมนไพรชนิดต่างๆ ในพื้นที่ 2 ไร่ เกษตรกร จำนวน 10 ราย

กรอบการสร้างจิตสำนึก

19. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม กิจกรรมขับเคลื่อนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน

งบประมาณ 372,050 บาท

โดย สำนักงานจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. ขับเคลื่อนการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น
3. ขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพและทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงาน

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน เมื่อระหว่างวันที่ 20 – 21 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมเทวราช จังหวัดน่าน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. จังหวัดน่าน คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงาน อพ.สธ. จังหวัดน่าน คณะอนุกรรมการดำเนิน อพ.สธ. หน่วยงานสนองพระราชดำริ อปท. และสถาบันการศึกษา จำนวน 200 คน

20. โครงการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านเข้าร่วมสนองพระราชดำริ

งบประมาณ - บาท

โดย สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา
3. เพื่อให้เห็นศักยภาพของท้องถิ่น ทั้งสภาพภูมิศาสตร์ ศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
4. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน ได้จัดประชุมผ่านระบบทางไกลผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต (Web Conference) โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ท้องถิ่นจังหวัด ผอ.กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่ง ซึ่งได้ชี้แจงแนวทางการสมัครเข้าร่วมโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมี อปท.ยื่นเอกสารสมัครเข้าร่วมสนองพระราชดำริ จำนวน 43 อปท. จากเดิม 9 อปท. ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 14 แห่ง

21. สนับสนุนโรงเรียนสมัครเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

งบประมาณ - บาท
โดย สำนักงานศึกษาจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อขับเคลื่อนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดน่าน เข้าร่วมเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
จำนวน 50 แห่ง

22. โครงการอนุรักษ์ป่าน่าน จากห้องเรียนสู่ชุมชนขยายผลอย่างยั่งยืน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

โดย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดน่าน มีความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อนุรักษ์ป่าน่านจากห้องเรียนสู่การขยายผลอยางยั่งยืนและนำสู่การปฏิบัติในชุมชนให้เป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามบริบทของแต่ละพื้นที่
2. เพื่อปรับปรุงเอกสารหลักสูตร รักษ์ป่าน่าน ให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก “รักษ์ป่าน่าน” เพื่อให้เมืองน่านน่าอยู่คู่ป่าต้นน้ำ
3. เพื่อให้สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสวนพฤกษศาสตร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้รับการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม
4. เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดน่าน
5. เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีเวทีนำเสนอผลงานที่ดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบยั่งยืนของคนน่าน

ผลการดำเนินงาน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดน่าน จำนวน 400 คน มีความรู้ ความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอนุรักษ์ป่าน่าน จากห้องเรียนสู่การขยายผลอย่างยั่งยืนและนำสู่การปฏิบัติในชุมชนให้เป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามบริบทของแต่ละพื้นที่

2. ครูผู้สอนในจังหวัดน่านร่วมกันพัฒนาเอกสารหลักสูตร รักษ์ป่าน่าน และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 เรื่อง คือ (1) น่านเมืองเก่ามีชีวิต (2) ป่าไม้ในน่าน (3) น่านเมืองต้นน้ำ (4) ความหลากหลายทางชีวภาพ (5) แผน/ยุทธศาสตร์/กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย (6) รวมพลังรักษ์ป่าน่าน (7) ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (8) ป่าน่านในอนาคต (ป่าน่านในฝัน) และนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก “รักษ์ป่าน่าน”

3. สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 20 แห่ง ได้รับการสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์ เช่น เรียนรู้กับวิทยากร/ภูมิปัญญาในท้องถิ่น , การปรับปรุงห้องพิพิธภัณฑ์พืช, การแหล่งเรียนรู้สวนพฤกษศาสตร์และห้องงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมีระบบการจัดทำที่ชัดเจน มีพันธุกรรมพืชหายาก พันธุกรรมพืชท้องถิ่น เพิ่มขึ้น, การบูรณาการในการเรียนการสอนและให้นักเรียนได้มาศึกษา และจัดการเรียนการสอนบูรณาการทุกกลุ่มสาระวิชาการ

4. ครูผู้สอนได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก “รักษ์ป่าน่าน”

5. ครูผู้สอนและนักเรียนมีเวทีนำเสนอผลงานที่ดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบยั่งยืน

23. จัดทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ โครงการ อพ.สธ.-นน.

งบประมาณ - บาท

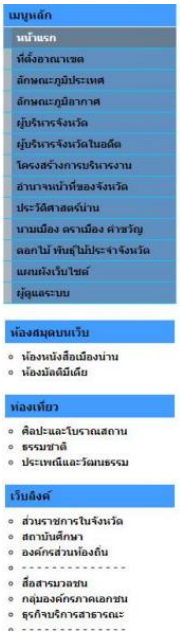
โดย สำนักงานจังหวัดน่าน เป็นหน่วยดำเนินการ

วัตถุประสงค์

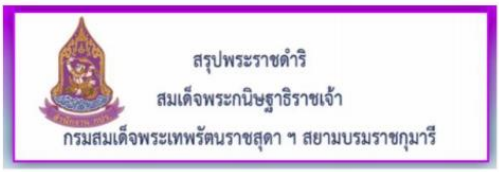
1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินโครงการ อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน

ผลการดำเนินงาน

ปรับปรุงข้อมูลผลการดำเนินงาน อพ.สธ. ของจังหวัดน่านให้เป็นปัจจุบัน โดยจัดทำแบรดเนอร์ “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน เผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.nan.go.th

4. การขับเคลื่อน อพ.สธ. ของจังหวัดน่าน ก้าวต่อไป

การดำเนินงาน อพ.สธ. ของจังหวัดน่านกำลังจะก้าวเข้าสู่แม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปี ที่เจ็ด (1 ตุลาคม พ.ศ. 2564 – 30 กันยายน พ.ศ. 2569) ซึ่งทาง อพ.สธ. ได้จัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงาน โดยมีกิจกรรม 8 กิจกรรมที่อยู่ภายใต้ 3 กรอบการดำเนินงาน และ 3 ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา โดยสรุป ดังนี้

4.1 กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านการบริหารจัดการ และด้านปกปักทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่

4.1.1 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกปักทรัพยากร

<u>เป้าหมาย</u>

(1) เพื่อปกปักรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีพื้นที่ป่าดั้งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบ โดยไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ แต่จะต้องเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือจะต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหากับราษฎรโดยเด็ดขาด

(2) เพื่อร่วมมือกับกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยที่กรมฯ นำพื้นที่ของกรมฯ มาสนองพระราชดำริ ตามความเหมาะสม

<u>แนวทางการดำเนินการ</u>

(1) การทำขอบเขตพื้นที่ปกปักทรัพยากร และให้ระบุสถานะพื้นที่ว่าอยู่เอกสารสิทธิ์ประเภทใด

(1.1) เป็นพื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ของหน่วยงานฯ

(1.2) เป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่นแต่อนุญาตให้มีสิทธิ์ใช้พื้นที่นั้นได้ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่เป็นเจ้าของ)

พื้นที่ปกปักทรัพยากรต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกรณีพิพาทกับราษฎรในเรื่องของการบุกรุกหรือแผ้วถาง

(2) การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ของ หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ

(3) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่นสัตว์ จุลินทรีย์

(4) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรกายภาพ เช่น ดิน หิน แร่ธาตุต่าง ๆ คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ เป็นต้น

(5) การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรกายภาพและทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่

(6) สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปกปักรักษาทรัพยากรในพื้นที่สถานศึกษา เช่นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในระดับหมู่บ้าน ตำบล สนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่ปกปักทรัพยากร เช่นมีกิจกรรมป้องกันไฟป่า กิจกรรมร่วมมือร่วมใจรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากร เป็นต้น

4.1.2 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

<u>เป้าหมาย</u>

(1) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในพื้นที่ที่ทราบแน่ชัดว่ากำลังจะเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม เช่นจากป่ากลายเป็นสวน พื้นที่ตามเกาะต่าง ๆ ที่จะกลายสภาพเป็นพื้นที่ท่องเที่ยว พื้นที่ที่เร่งในการสร้างถนนและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายใต้รัศมีอย่างน้อย 50 กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เป็นแกนกลางดำเนินงานในแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ

(2) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ภายใต้รัศมีอย่างน้อย 50 กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อาจจะกำลังเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ได้ แต่เป็นคนละพื้นที่กับพื้นที่ปกปักพันธุกรรมพืช/ทรัพยากรดังในกิจกรรมที่ 1

แนวทางการดำเนินการ

(1) การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในบริเวณรัศมีอย่างน้อย 50 กิโลเมตร ของหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งพื้นที่ แต่อาจเริ่มต้นในพื้นที่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาหรือล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลงก่อน เช่น พื้นที่กำลังจะสร้างอ่างเก็บน้ำ สร้างศูนย์การค้า พื้นที่สร้างถนน พื้นที่ที่กำลังถูกบุกรุก ที่จะถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม โดยอาจดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. พื้นที่ที่สำรวจจะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่เป็นของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริเองหรือถ้าเป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่น เจ้าของพื้นที่นั้น ๆ ต้องอนุญาตให้เข้าสำรวจได้

(2) การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่

(3) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่น สัตว์ จุลินทรีย์

(4) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรกายภาพ เช่น ดิน หิน แร่ธาตุต่าง ๆ คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ เป็นต้น

(5) การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรกายภาพและทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่

(6) การเก็บรวบรวมทรัพยากรชีวภาพเพื่อเป็นตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดอง รวมถึงการเก็บตัวอย่างทรัพยากรกายภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

การเก็บพันธุกรรมทรัพยากร สำหรับพืชสามารถเก็บเพื่อเป็นตัวอย่างเพื่อการศึกษาหรือมีการเก็บในรูปเมล็ดในห้องเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การเก็บต้นพืชมีชีวิตเพื่อไปปลูกในที่ปลอดภัย การเก็บ ชิ้นส่วนพืชที่มีชีวิต (เพื่อนำมาเก็บรักษาในสภาพเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ)และสำหรับทรัพยากรอื่น ๆ (สัตว์ จุลินทรีย์ เห็ด รา ฯลฯ)

สามารถเก็บตัวอย่างมาศึกษาและขยายพันธุ์ต่อไปได้ ในกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

4.1.3 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

เป้าหมาย

(1) เพื่อนำทรัพยากรที่มีค่า ใกล้สูญพันธุ์ หรือต้องการเพิ่มปริมาณเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ จากพื้นที่ในกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 ทำการคัดเลือกมาเพื่อดำเนินงานเป็นกิจกรรมต่อเนื่องโดยการนำพันธุกรรมทรัพยากรชีวภาพต่าง ๆ ไปเพาะพันธุ์ ปลูกเลี้ยง และขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่ที่ปลอดภัยเรียกว่าพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร

(2) เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มพื้นที่แหล่งรวบรวมพันธุ์ทรัพยากรตามพื้นที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในแปลงเพาะขยายพันธุ์ ห้องปฏิบัติการฯ แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์

แนวทางการดำเนินการ

ทรัพยากรพันธุกรรมพืช

(1) การปลูกรักษาต้นพันธุกรรมพืชในแปลงปลูก การปลูกรักษาต้นพืชมีชีวิตลักษณะป่าพันธุกรรมพืช มีแนวทางดำเนินงานคือ สำรวจสภาพพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุกรรมพืช และบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุกรรมและทำพิกัดต้นพันธุกรรม

(2) การตรวจสอบพืชปราศจากโรคก่อนการเก็บรักษาพันธุกรรมพืชในรูปแบบต่าง ๆ

(3) การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวในรูปของธนาคารพันธุกรรม ศึกษาหาวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ และทดสอบการงอกของเมล็ดพันธุ์

(4) การเก็บรักษาโดยศึกษาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชแต่ละชนิด ศึกษาการฟอกฆ่าเชื้อ ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสม ศึกษาการเก็บรักษาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และในไนโตรเจนเหลว (cryopreservation) และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

(5) การเก็บรักษาในรูปสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่นการวิเคราะห์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ การปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นต้น

(6) การดำเนินงานในรูปของสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่าง ๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูล ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์และทรัพยากรพันธุกรรมอื่น ๆ

ให้ดำเนินการให้มีสถานที่เพาะเลี้ยงหรือห้องปฏิบัติการที่จะเก็บรักษา เพาะพันธุ์/ขยายพันธุ์ตามมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการดำเนินงานคล้ายคลึงกับการดำเนินงานในทรัพยากรพันธุกรรมพืชข้างต้น

4.2 กรอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยและประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ใน อพ.สธ. ให้เกิดประโยชน์ ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นเอกภาพสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ

4.2.1 กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

<u>เป้าหมาย</u>

(1) เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพพันธุกรรมพืชและทรัพยากรอื่น ๆ ที่สำรวจเก็บรวบรวมและปลูกรักษาไว้จากกิจกรรมที่ 1-3

(2) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา มีการวางแผนและดำเนินการวิจัยศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ทำไปสู่การเกิดผลิตภัณฑ์ ที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นต่าง ๆ และประเทศไทย

(3) เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรที่อาจนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์จุลินทรีย์ ตามแนวพระราชดำริ และมีแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินการ

(1) การวิเคราะห์ทางกายภาพ เช่น แร่ธาตุในดิน คุณสมบัติของน้ำ ฯลฯ จากแหล่งกำเนิดพันธุกรรมดั้งเดิมของพืชนั้น ๆ

(2) การศึกษาทางด้านชีววิทยา สัณฐานวิทยา สรีรวิทยา ชีวเคมี พันธุศาสตร์ ฯลฯ ของทรัพยากรชีวภาพที่คัดเลือกมาศึกษา

(3) การศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบของสารสำคัญ เช่น รงควัตถุ กลิ่นสารสำคัญต่าง ๆ ในพันธุกรรมพืชและทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ ที่เป็นเป้าหมาย

(4) การศึกษาการปลูก การเขตกรรมและขยายพันธุ์พืชด้วยการขยายพันธุ์ตามปกติในพันธุกรรมพืชที่ไม่เคยศึกษามาก่อน และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในพันธุกรรมพืชที่ไม่เคยศึกษามาก่อน รวมถึงการศึกษาการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ

(5) การศึกษาการจำแนกสายพันธุ์โดยวิธีทางชีวโมเลกุลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่อเก็บเป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอของทรัพยากรชนิดนั้น ๆ ไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(6) โครงการฯ จากกิจกรรมที่ 4 นำไปสู่การทำงานร่วมกับสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อปท./ชุมชนที่อยู่ใน อปท. ที่เป็นสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น/สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (สถาบันการศึกษา) เพื่อนำผลงานถ่ายทอดและเกิดประโยชน์กับท้องถิ่นอย่างชัดเจน

4.2.2 กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

เป้าหมาย

(1) เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลทรัพยากรของประเทศโดยศูนย์ข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. สวนจิตรลดาร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ บันทึกข้อมูลของการสำรวจเก็บรวบรวมการศึกษาประเมินการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐาน โดยทำการบันทึกลงในระบบฐานข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลและมีระบบที่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วประเทศโดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.

(2) เพื่อให้ฐานข้อมูลทรัพยากรนั้น เป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและอาจนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช และทรัพยากรต่าง ๆ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา แต่งตั้งคณะทำงาน ประสานงาน ร่วมมือ พัฒนาการทำศูนย์ข้อมูลฯ กำหนดรูปแบบในการทำฐานข้อมูล โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

<u>แนวทางการดำเนินการ</u>

(1) อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำฐานข้อมูลระบบดิจิตอลและพัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบศูนย์ข้อมูลทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน เช่นโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการสำรวจเก็บรวบรวม การอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าพันธุกรรมทรัพยากร และการใช้ประโยชน์

(2) นำข้อมูลของตัวอย่างพืชที่เก็บรวบรวมไว้เดิมโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริองค์กรอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร เป็นต้น เข้าเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ.

(3) นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ข้อมูลการปลูกรักษา ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ข้อมูลพันธุ์ไม้จากโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เข้าเก็บไว้ในศูนย์ข้อมูลทรัพยากรเพื่อการประเมินคุณค่าและนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรอื่น ๆ

(4) พัฒนาการบริหารจัดการฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. ให้มีเอกภาพ มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยเฉพาะฐานข้อมูลทรัพยากรที่ได้จากงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ฐานข้อมูลพืชจากการสำรวจเก็บรวบรวม ฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง ฐานข้อมูลสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมี อพ.สธ. เป็นศูนย์กลางและวางแผนดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วม

สนองพระราชดำริ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ร่วมกันได้อย่างกว้างขวางอาจผ่านทางเว็บไซต์ ที่มีระบบป้องกันการเข้าถึงฐานข้อมูล

(5) หน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ มีความประสงค์ที่จะดำเนินการแบ่งปันหรือเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในงาน อพ.สธ. จำเป็นต้องขออนุญาตผ่านทาง อพ.สธ. ก่อน เพื่อขอพระราชทานข้อมูลนั้น ๆ และขึ้นอยู่กับพระราชวินิจฉัยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (การขอพระราชทานพระราชานุญาต ให้ดำเนินการทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายัง ผู้อำนวยการ อพ.สธ. ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน)

4.2.3 กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

เป้าหมาย

เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ทรัพยากรให้ดียิ่งขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินการ

ทรัพยากรพันธุกรรมพืช

(1) จัดประชุมคณะทำงานทรัพยากรต่าง ๆ คัดเลือกพันธุ์พืชที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วว่าควรมีการวางแผนพัฒนาพันธุ์เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

(2) ดำเนินการทูลเกล้าฯ ถวายแผนการพัฒนาทรัพยากรที่คัดเลือกแล้วเพื่อให้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานให้กับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุกรรมทรัพยากรชนิดนั้น ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

(3) ประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่มีความพร้อม ในการพัฒนาพันธุ์ทรัพยากรต่าง ๆ เช่นพัฒนาพันธุกรรมพืช ดำเนินการพัฒนาพันธุ์พืชและนำออกไปสู่ประชาชน และอาจนำไปปลูกเพื่อเป็นการค้าต่อไป

(4) ดำเนินการขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืชใหม่ที่ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์พืชดั้งเดิม เพื่อประโยชน์ของมหาชนชาวไทย

ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์และทรัพยากรพันธุกรรมอื่น ๆ

มีแนวทางการดำเนินงานคล้ายคลึงกับการดำเนินงานในทรัพยากรพันธุกรรมพืชข้างต้น

4.3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนชาวไทย

4.3.1 กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

<u>เป้าหมาย</u>

(1) เพื่อให้เยาวชนประชาชนชาวไทย ให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรทั้งสามฐาน ให้รู้จักหวงแหนรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างยั่งยืน

(2) เพื่อให้หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ วางแผนและขยายผลเพื่อนำแนวทางการสร้างจิตสำนึกในการรักทรัพยากรของ อพ.สธ. ไปดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานนั้น ๆ

<u>แนวทางการดำเนินการ</u>

(1) งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

(1.1) อพ.สธ. กำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยสร้างจิตสำนึกให้เยาวชน นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากร ให้รู้จักหวงแหนและรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งสถาบันการศึกษาสามารถสมัครเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนผ่านทางจังหวัด

(1.2) อพ.สธ.กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน คือการที่สถานศึกษาสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และคุณครู/อาจารย์ นำพรรณไม้ที่มีอยู่ในโรงเรียน

ไปเป็นสื่อในการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในหลักสูตร และสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษามีพื้นที่สามารถใช้พื้นที่ในสถานศึกษาเป็นที่รวบรวมพืชพรรณไม้ท้องถิ่นและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นที่เก็บพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าและนำงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ใช้ปัจจัยพืชเป็นปัจจัยหลักในการเรียนรู้ถ้าในกรณีที่สถานศึกษาไม่มีพื้นที่ในการสำรวจหรือเก็บรวบรวมพรรณพืช ให้ใช้พื้นที่ที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียนและประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่เพื่อใช้พื้นที่นอกสถานศึกษา

(1.3) สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน ในการสำรวจจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น นำไปสู่การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

(1.4) สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ทำอยู่เดิมให้ครบถ้วนตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดและนำไปสู่การประเมินเพื่อรับป้ายฯ พระราชทานและเกียรติบัตรฯ

(1.5) การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของสมาชิกใหม่ควรดำเนินงานให้เป็นไปตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดขึ้นและรับคำแนะนำจาก อพ.สธ. สวนจิตรลดา ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

(1.6) อพ.สธ. ประสานร่วมมือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามแนวพระราชดำริฯ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนสมาชิกในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องกระบวนการ และผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นหลักอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(1.7) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมสำนักงานสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ

สำนักมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกับ อพ.สธ. ร่วมกันพิจารณาและวางแผน เพื่อนำแนวทางดำเนินงาน อพ.สธ. บรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระบบโรงเรียน

(2) งานพิพิธภัณฑ์

เป็นการขยายผลการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นสื่อเข้าถึงประชาชนทั่วไป

(3) งานอบรม

อพ.สธ. ดำเนินงานอบรมเรื่องงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน, งานฝึกอบรมปฏิบัติการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยอาจจัด ณ แหล่งฝึกอบรมของศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ

4.3.2 กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

<u>เป้าหมาย</u>

(1) เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของทุนสนับสนุนหรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ.

(2) เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่าง ๆ ตามความถนัดและสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษาโดยจัดตั้งเป็นชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ.

(3) เพื่อรวบรวมนักวิจัย นักวิชาการคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นอาสาสมัครและเข้ามาทำงานตามแนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมของ อพ.สธ. ทั้งส่วนตัวและผ่านทางหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่

โดยจัดตั้งเป็นชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป

(4) เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินงานสมัครสมาชิกเข้ามาในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

<u>แนวทางการดำเนินการ</u>

(1) อพ.สธ. เป็นเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. จัดการประชุมตามที่กำหนดไว้ โดยมีการร่วมจัดแสดงนิทรรศการกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริทุกหน่วยงาน นอกจากนั้นยังมีการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และฐานทรัพยากรท้องถิ่น ระดับภูมิภาคร่วมกับสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

(2) อพ.สธ. สนับสนุนให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยของเจ้าหน้าที่และนักวิจัย อพ.สธ. รวมถึงงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในงานประชุมวิชาการต่าง ๆ ระดับประเทศ และต่างประเทศ และให้มีการขออนุญาตในการนำเสนอผลงานทุกครั้ง

(3) หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และผู้มีจิตศรัทธาสนับสนุนเงินทุนให้ อพ.สธ. (โดยการทูลเกล้าฯ ถวาย โดยผ่านทางมูลนิธิ อพ.สธ. เพื่อใช้ในกิจกรรม อพ.สธ.)

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมัครเข้ามางานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยการสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นผ่านทางจังหวัด โดยดำเนินงานครอบคลุมทั้งสามฐานทรัพยากร (ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา) โดยที่มีคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. - อปท. ที่เป็นสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. มี 3 ด้าน ได้แก่

- ด้านบริหารและด้านจัดการ
- ด้านการดำเนินงาน ซึ่งแบ่งเป็น 6 งาน ได้แก่

- งานปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
- งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น
- งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น
- งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น
- งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น
- งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

- ด้านผลการดำเนินงาน

โดยที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และนำไปสู่การประเมินเพื่อรับการประเมินรับป้ายฯ พระราชทาน และเกียรติบัตรฯ ในการดำเนินงานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.

ภาคผนวก

สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ของจังหวัดน่าน

ลำดับ	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	รับป้ายสนองพระราชดำริ	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 1	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 2	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 3
1	7-55000-001	โรงเรียนน่านนคร	2553			
2	7-55000-006	วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน				
3	7-55000-007	โรงเรียนน่านปัญญานุกูล				
4	7-55110-005	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 จังหวัดน่าน	2557			
5	7-55110-009	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเวียงสา				
6	7-55120-001	โรงเรียนศรัทธาศิลาเพชรรังสรรค์				
7	7-55120-002	โรงเรียนปัว	2557			
8	7-55130-004	โรงเรียนทุ่งช้าง				
9	7-55130-006	โรงเรียนบ้านน้ำเลียง				
10	7-55160-002	โรงเรียนพระธาตุพิทยาคม				
11	7-55160-007	โรงเรียนไตรคามวิทยา				
12	7-55170-032/02-ตชด.	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ 3				
13	7-55180-001	โรงเรียนเมืองลีประชาสามัคคี				

ลำดับ	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	รับป้ายสนองพระราชดำริ	รับเกียรติบัตรชั้นที่ 1	รับเกียรติบัตรชั้นที่ 2	รับเกียรติบัตรชั้นที่ 3
14	7-55220-001	โรงเรียนบ้านสว้า				
15	7-55000-002	โรงเรียนศรีนครน่าน				
16	7-55000-003	โรงเรียนน่านประชาอุทิศ				
17	7-55000-004	โรงเรียนบ่อสวกวิทยาคาร				
18	7-55000-005	โรงเรียนสามัคคีวิทยาคาร (เทศบาลบ้านพระเนตร)				
19	7-55000-008	วิทยาลัยเทคนิคน่าน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2				
20	7-55000-009	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองน่าน				
21	7-55000-010	วิทยาลัยชุมชนน่าน				
22	7-55110-002	โรงเรียนตาลชุมพิทยาคม	2550	2552		
23	7-55110-003	โรงเรียนสา	2553			
24	7-55110-004	วิทยาลัยการอาชีพเวียงสา				
25	7-55110-006	โรงเรียนบ้านหลับมืนพรวน				
26	7-55110-007	โรงเรียนพระปริยัติศาสนาภิพัฒน์วัดเมืองราม				
27	7-55110-008	โรงเรียนแม่สาวิทยาคาร (บ้านเอิน)				
28	7-55110-010	โรงเรียนเทศบาล (บ้านหนองนก)				

ลำดับ	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	รับป้ายสนองพระราชดำริ	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 1	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 2	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 3
29	7-55110-032/01-ตชด.	โรงเรียนต.ช.ด. บำรุงที่ 98				
30	7-55120-003	โรงเรียนมัธยมป่ากลาง				
31	7-55120-004	โรงเรียนเมืองแงง				
32	7-55130-001	โรงเรียนบ้านกิ่วจันทร์ (เสรินทวัฒน์อุปถัมภ์)				
33	7-55130-002	โรงเรียนบ้านห้วยฟอง				
34	7-55130-003	โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ				
35	7-55130-005	โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว				
36	7-55140-001	โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม				
37	7-55140-002	โรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร	2553			
38	7-55140-003	โรงเรียนเมืองยมวิทยาคาร				
39	7-55150-001	โรงเรียนนาน้อย	2548			
40	7-55160-001	โรงเรียนเชียงกลาง "ประชาพัฒนา"	2552			
41	7-55160-003	โรงเรียนบ้านดอนสบเปือ				
42	7-55160-004	โรงเรียนบ้านหนองผุก	2554			
43	7-55160-005	โรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพที่ 115				
44	7-55160-006	โรงเรียนบ้านส้อเด่นพัฒนา				

ลำดับ	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	รับป้ายสนองพระราชดำริ	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 1	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 2	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 3
45	7-55160-008	โรงเรียนบ้านน้ำอ้อ (ยุบไปรวมกับโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพที่ 115)	2555			
46	7-55170-001	โรงเรียนแม่จริม				
47	7-55220-002	โรงเรียนบ้านนาขวาง				
48	7-55220-003	โรงเรียนบ่อเกลือ				
49	7-55220-004	โรงเรียนบ้านยอดดอยวัฒนา				
50	7-55220-032/07-ตชด.	โรงตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองฯ 100 ปี บ้านสะไล				
จำนวน 50 แห่ง			**10**	**1**	**0**	**0**

สมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น ของจังหวัดน่าน

ลำดับ	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	รับป้ายสนองพระราชดำริ	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 1	รับเกียรติบัตรขั้นที่ 2
1	8-6550707	องค์การบริหารส่วนตำบลนาเหลือง			
2	8-6550905	องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ	2556		
3	8-6550110	องค์การบริหารส่วนตำบลสะเนียน			
4	8-6550408	องค์การบริหารส่วนตำบลสันทะ			
5	8-5551201	เทศบาลตำบลบ่อเกลือใต้			
6	8-6551202	องค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา			
7	8-6550705	องค์การบริหารส่วนตำบลตาลชุม			
8	8-6550303	องค์การบริหารส่วนตำบล ป่าคาหลวง			
9	8-6551102	องค์การบริหารส่วนตำบล ป่าแลวหลวง			
10	8-6551004	องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองลี			
11	8-6550506	องค์การบริหารส่วนตำบลวรนคร			
12	8-6550407	องค์การบริหารส่วนตำบลสถาน			
13	8-6550710	องค์การบริหารส่วนตำบลส้าน			
14	8-6550711	องค์การบริหารส่วนตำบลไหล่น่าน			
จำนวน 14 แห่ง			**1**		

คณะที่ปรึกษา

นายนิพันธ์ บุญหลวง ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

นายวิบูรณ์ แววบัณฑิต รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

นายสัมฤทธิ์ สวามิภักดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

นายนิวัฒน์ งามธุระ รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

คณะผู้จัดทำ

นายวีรพงศ์ ฤทธิ์รอด หัวหน้าสำนักงานจังหวัดน่าน

นางวิไลวรรณ บุดาสา ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด

นายดนตรี คุชบิล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายมนุเชษฐ์ คำเขื่อน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน